

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
1378745-179039-Z

Bijlage(n)
-

Uw kenmerk
159915.29u

Datum 5 september 2018
Betreft Commissiebrief Eerste Kamer inzake Niet- wettelijk nabestaandenpensioen

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Geachte voorzitter,

In uw brief van 29 juni met kenmerk 159915.29u vraagt u mij om gehoor te geven aan uw verzoek om een regeling te treffen voor nabestaanden van verdragsgerechtigden die in het buitenland wonen maar nog geen zelfstandig verdragsrecht hebben. Deze personen kunnen na het overlijden van hun partner in de situatie komen dat zij gedurende een relatief korte periode geen verdragsrecht hebben op zorg ten laste van Nederland en voor een vervangende ziektekostendekking moeten zorgen in het land waar zij wonen. Het (afgeleide) verdragsrecht ten laste van Nederland eindigde namelijk met het overlijden van de partner en het (eigen) verdragsrecht op grond van een eigen Nederlands wettelijk – of daarmee gelijkgesteld – pensioen is nog niet van kracht. Dit leidt in een moeilijke periode tot een extra administratieve belasting die als ongewenst wordt gezien.

Ik heb besloten gehoor te geven aan het verzoek van uw Kamer en ik heb dit al in gang gezet. Ik heb besloten om de tweede pijler pensioenen in de zin van de Pensioenwet, inclusief de daarbij behorende nabestaandenpensioenen op Bijlage XI onder 1f van Verordening 883/04 inzake de coördinatie van sociale zekerheid (hierna: de Verordening), te plaatsen. De wijziging van de Bijlage zal meelopen in de door de Commissie voorgestelde wijziging van Verordening waar naar verwachting onder het Oostenrijkse voorzitterschap de triloog tussen de Raad, het Parlement en de Commissie zal worden gestart. De verordening wordt aangenomen wanneer er overeenstemming wordt bereikt in de triloog. Het is helaas niet te voorspellen hoeveel tijd dit proces in beslag zal nemen.

Uw Kamer wees mij terecht op de ondoorzichtigheid van de scheidslijn tussen pensioenen die wel en niet op de bijlage geplaatst worden. In mijn brief aan uw Kamer van 28 mei 2018¹ ben ik ingegaan op de juridisch-historische redenen van het opnemen van de huidige niet-wettelijke regelingen, zoals de VUT-regelingen op de bijlage van de Verordening. Echter, mede naar aanleiding van signalen uit uw Kamer heb ik moeten vaststellen dat deze scheidslijn moeilijk te verdedigen is en ben ik tot dit voorstel gekomen. De verordening ziet alleen op wettelijke pensioenen maar lidstaten hebben de mogelijkheid om bepaalde pensioenen hiermee gelijk te stellen voor wat betreft de verstrekkingen. In het geval van de

¹ EK 2017–2018, 34 333, E

tweede pijler pensioenen is er sprake van collectiviteit en is het pensioen met voldoende wettelijke waarborgen omkleed door de Pensioenwet. Deze pensioenen worden op de bijlage geplaatst. Individueel afgesloten pensioen, de zogenoemde derde pijler pensioenen zoals lijfrentes, worden niet op de bijlage opgenomen omdat het kabinet van mening is dat deze te ver afstaan van de wettelijke pensioenen.

De leden van uw Kamer stellen voor om alleen alle nabestaandenpensioenen op de bijlage te plaatsen. Vanwege de systematiek van de Verordening leidt dit tot onbeoogde gevolgen. Nabestaandenpensioenen zijn vaak gekoppeld aan een tweede pijler pensioen. Het zou vreemd zijn dat een nabestaandenpensioen iemand verdragsgerechtigd maakt, terwijl het tweede pijler pensioen waar dit nabestaandenpensioen bij hoort zelf niet op de bijlage geplaatst wordt. Het zou tot gevolg hebben dat mensen die voorheen niet verdragsgerechtigd waren omdat het aanvullend pensioen niet op de Bijlage stond, bij het overlijden van hun partner ineens wel verdragsgerechtigd worden. Met andere woorden, de omgekeerde situatie van de casus die aanleiding gaf tot het verzoek van uw Kamer. Ik kan mij niet voorstellen dat de leden dit beogen. Om deze reden vind ik het onwenselijk om een scheiding te maken tussen de nabestaandenpensioenen en de daarbij behorende bedrijfspensioenen. Daarom heb ik besloten om meer te regelen dan wat uw leden voorstellen.

Met betrekking tot de uitvoering van de door mij omschreven wijziging kan ik melden dat het CAK als uitvoeringsorgaan betrokken is geweest bij de totstandkoming van deze wijziging. Op het eerste gezicht lijkt het of een grote groep mensen met deze wijziging verdragsgerechtigd wordt, hetgeen ook mijn aanvankelijke terughoudendheid verklaart. Wanneer men echter kijkt naar de extra verdragsgerechtigden op basis van deze toevoeging dan lijkt deze groep vrij beperkt te zijn. Een ieder die al een wettelijk pensioen of een pensioen van de bijlage ontvangt, is al verdragsgerechtigd. Voor het CAK betekent dit dat zij gegevens zullen moeten ontvangen van de pensioenfondsen om te bepalen welke mensen verdragsgerechtigd zijn. Voor de omvang van het aantal verdragsgerechtigden heeft deze wijziging geen grote gevolgen. Deze mensen zouden namelijk wanneer ze AOW-gerechtigd worden toch al bij het CAK terecht komen als verdragsgerechtigden. Nu gebeurt dit slechts eerder. Wanneer de mensen vervolgens AOW-gerechtigd worden loopt het verdragsrecht gewoon door.

Alles overziend ben ik van mening dat het toevoegen van de tweede pijler pensioenen in de zin van de Pensioenwet aan Bijlage XI van de Verordening een passend sluitstuk vormt voor de discussie rondom verdragsgerechtigden. Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

de minister voor Medische Zorg
en Sport,

Bruno Bruins